

Prof. dr hab. Sławomir I, Bukowski
Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny
Im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
Wydział Ekonomii i Finansów

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ MGR. SEWERYNA GAJDKA PT. „POZIOM I DETERMINANTY EFEKTYWNOŚCI INWESTYCJI W KRYPTOWALUTY” PRZYGOTOWANEJ POD KIERUNKIEM DR HAB. SYLWESTRA KOZAKA, PROF. SGGW I PROMOTORA POMOCNICZEGO DR. MONIKI UTZIG

A. Ocena trafności wyboru i oryginalności problemu badawczego, celu badawczego oraz hipotez badawczych

Recenzowana praca składa się ze wstępu, 7 rozdziałów, podsumowania, bibliografii, spisu tabel i spisu wykresów (łącznie 247 stron).

Temat pracy jest niezwykle aktualny i ważny z punktu widzenia nowych zjawisk i tendencji w rozwoju rynków finansowych. Jest to temat trudny. Aby zrozumieć istotę kryptowalut trzeba zrozumieć ich podstawy - konstrukcję informatyczną. Bez zrozumienia istoty informatycznej kryptowaluty trudno zrozumieć jej sposób tworzenia i funkcjonowania.

Doktorant to zna znakomicie i świetnie wytłumaczył to w I i II rozdziale. Wybór tematu uważam za bardzo trafny i oryginalny.

Doktorant powinien przedstawić cel badań i hipotezy we wstępie a nie w rozdziale IV.

Jednakże, cel badawczy i hipotezy uznaję za właściwie sformułowane i uzasadnione (s. 120-122). Podobnie, wybór zakresu badań, okresu badawczego jest w pełni uzasadniony. Dobrze też zostały dobrane metody badawcze.

B. Konstrukcja pracy i ocena merytoryczna

Praca jest skonstruowana logicznie. Struktura pracy podporządkowana celowi badawczemu i hipotezom badawczym.

Rozdział I pt. „Teoretyczne podstawy funkcjonowania kryptowalut „ jest bardzo ważny dla zrozumienia istoty kryptowaluty. Doktorant w sposób przystępny dla czytelnika wyjaśnia jak powstają kryptowaluty. W rozdziale II pt. „Kryptowaluty a teoria pieniądza pokazuje, jakie funkcje pieniądza spełniają kryptowaluty. Nawiązuje tutaj do teorii m.in. F. von Hayeka, w której odnajdujemy postulat decentralizacji emisji pieniądza, co w przypadku kryptowalut ma miejsce. W historii mieliśmy do czynienia z decentralizacją tego typu – w Stanach Zjednoczonych w XVIII i XIX wieku. Te dwa rozdziały są świetnym wprowadzeniem do dalszej części pracy.

Pytanie: czy złoto może wrócić jako standard pieniądza zgodnie z postulatami szkoły austriackiej? Czy powrót do automatyzmu w regulacji rynku pieniężnego jak w czasie klasycznego standardu złota jest możliwe? Czy kryptowaluta może zastąpić złoto? Czy teoria F. von Hayeka dotycząca decentralizacji emisji pieniądza odzwierciedla rynek kryptowalut?

Rozdział III pt. „Ocena efektywności inwestycji” powinien nosić tytuł „ocena efektywności inwestycji finansowych” bo tego on dotyczy. Rozdział jest poprawny pod względem merytorycznym i stanowi podstawę do analiz przeprowadzonych w kolejnych rozdziałach.

Rozdział IV pt. „Zagadnienia metodyczne” jest w pełni poprawny i potwierdza umiejętności badawcze doktoranta.

Rozdział V pt. „Ocena otoczenia rynku kryptowalut” jest poprawny. Rozdział jest zarysem wpływu polityki monetarnej banków centralnych na rynki finansowe. Nie wnosi nic nowego. Brakuje związku z treścią tego rozdziału a następnymi.

Kolejny rozdział VI pt. „Kryptowaluty jako instrument inwestycyjny” jest interesujący ale bardzo ogólny. Pytanie: jaki jest udział banków na świecie i w Polsce w inwestycjach na rynku kryptowalut?

Rozdział VII pt. Ocena efektywności inwestycji w kryptowaluty i identyfikacja jej determinant” jest poprawny. Modele zostały skonstruowane poprawnie. Tylko kilka wątpliwości dotyczących estymacji modeli. Na rynkach finansowych zazwyczaj mamy dane, gdzie estymacja KMNK nie zawsze sprawdza się, bo nie ma spełnienia warunków klasycznej regresji. Zazwyczaj mamy autokorelację reszt, heterkedastyczność, „długi ogon” czyli leptokurtozę. Wówczas rezygnujemy z KMNK i stosujemy estymację GARCH lub inną . Trzeba też sprawdzić kointegrację (tego nie ma w pracy). Ale należało pokazać inne testy jak np. ARCH, rozkład normalny, heteroskedastyczność itd. Zakładam, że doktorant stosowne testy wykonał. Wielkość DW wskazuje na brak autokorelacji reszt.

W ekonometrii trzeba być bardzo dokładnym, aby wnioskowanie było zbliżone do prawdy. Proszę zatem doktoranta o rozwianie moich wątpliwości.

Przeprowadzona w pracy analiza jest poprawna interesująca i inspirującą do dalszych badań

C. Ocena formalna pracy

Praca jest napisana poprawnym językiem. Odwołania do literatury są poprawne. Ale w wielu przypadkach, tam gdzie chodzi szczególnie o klasykę myśli ekonomicznej, doktorant powinien odwoływać się do źródeł oryginalnych , np. s. 14-71.

Struktura pracy i tytuły oraz podtytuły rozdziałów są poprawne.

D. Wnioski

Recenzowana rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, sformułowanego w postaci celu badawczego, hipotezy badawczej. Doktorant zrealizował sformułowany w pracy cel badawczy oraz zweryfikował sformułowane w pracy hipotezy badawcze.

Treść rozprawy i zastosowane procedury badawcze, wskazują na obszerną ogólną wiedzę teoretyczną i metodologiczną doktoranta w zakresie ekonomii i finansów, umiejętności analityczne, w szczególności dotyczące stosowania różnych metod ilościowych, a także umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Rozprawa w spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach i naukowych i tytule naukowym (Dz.U. z 2017r. poz.1789) w związku z art. 179 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę –Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (DZ. U. 2018 ,poz. 1669) wnioskuję zatem o dopuszczenie rozprawy doktorskiej mgr. Seweryna Gajdka do publicznej obrony w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. Wnioskuję również o wyróżnienie rozprawy, jako wyjątkowo innowacyjnej w metodach analizy i wnioskach. Praca jest niezwykle aktualna i z pewnością po wykonaniu niezbędnych prac redakcyjnych może zostać opublikowana i stanowić niezwykle ważną i pożyteczną lekturą dla wielu czytelników zainteresowanych inwestycjami finansowymi, w tym w kryptowaluty.

Radom, 17 lipca 20234 r.

